

GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI IMPLICAȚIILE EI ASUPRA STABILITĂȚII SISTEMULUI BANCAR AL REPUBLICII MOLDOVA

Dorina CLICHICI¹

Abstract

The aim of this paper is to analyze the implications of corporate governance on the stability of the banking system of the Republic of Moldova, by highlighting corporate governance challenges and destabilizing effects of weak corporate governance structures within financial institutions (mainly the banking sector). Important financial intermediation role of banking institutions in the economy, their high degree of sensitivity to potential difficulties arising from ineffective corporate governance and the need to protect the interests of depositors and investors, requires that corporate governance for these institutions represent a particular interest in order to maintain stability of the financial sector. Despite some progress in addressing the recommendations of IMF and the satisfactory reported performance of banks, there are serious governance problems in several banks including the largest ones. Corporate governance deficiencies in banks still are the major risk to systemic financial stability in Republic of Moldova and the ability of the regulators to take action remains constrained.

Keywords: *corporate governance, banking sector, financial stability*

Cod JEL: G21, G32

1. Introducere

O bună guvernanță corporativă stă la baza atât a managementului eficient al riscurilor, cât și la baza încrederii publicului în bănci individuale și în sistemul bancar. În cazul crizei financiare globale declanșate în anul 2007, acumularea excesivă de riscuri a fost parțial cauzată de deficiențele guvernanței corporative a instituțiilor financiare și mai ales de deficiențele băncilor. Iar inexistența unor mecanisme efective de control au determinat în final asumarea unor riscuri prea mari de către majoritatea instituțiilor de credit. Având în vedere deficiențele guvernanței corporative a băncilor care au ieșit la suprafață datorită crizei financiare globale, Comitetul Basel pentru Supraveghere Bancară a adăugat un nou principiu în lista Principiilor fundamentale pentru o Supraveghere Bancară Eficientă (Basel Committee on Banking Supervision, 2012, p. 11) - principiul privind guvernanța corporativă.

Ca urmare a crizei financiare, în țările dezvoltate și la nivelul instituțiilor internaționale au fost elaborate studii, rapoarte și orientări vizând îmbunătățirea guvernanței corporative în cadrul instituțiilor financiare. Ele se deosebesc prin obiectivul pe care trebuie să-l urmărească guvernanța corporativă în cadrul instituțiilor financiare: unele dintre acestea (Walker et al., 2009, p. 6) argumentând necesitatea aplicării abordării bazate pe rolul acționarilor (shareholder-based approach), altele (European Commission, 2010, p. 2), (OECD, 1999) (Basel Committee on Banking Supervision, 2010) – pe cel al persoanelor interesate (stakeholder-based approach) în procesul de guvernanță corporativă. Primul punct de vedere promovează ideea că guvernanța corporativă trebuie să servească acționarilor – proprietarii companiei. Cel de-al doilea, pune accentul atât pe interesele acționarilor, cât și pe cele ale persoanelor interesate, inclusiv deponenții, angajații, clienții, contribuabilii și societatea. Datorită naturii activităților instituțiilor financiare și interdependențelor acestora în cadrul sistemului financiar, falimentul unei instituții financiare, în special o bancă, poate provoca un efect de domino, contribuind la falimentul altor instituții

¹ Doctor în economie Institutul Național de Cercetări Economice al AȘM, str. Ion Creangă 45, Chișinău, MD - 2064, Republica Moldova, dorina.clichici2@gmail.com

financiare. Acest lucru poate genera o contracție imediată a activității de creditare și contribui la începutul unei crize economice datorită lipsei de finanțare, precum a demonstrat recenta criză financiară. Acest risc sistemic a determinat guvernele să consolideze sectorul financiar cu ajutorul banilor publici. Ca urmare, contribuabilii sunt în mod inevitabil părți interesate în buna funcționare a instituțiilor financiare, urmărind scopul stabilității financiare și creșterii economice pe termen lung.

În timp ce există o literatură vastă care prezintă principalii factori care pot provoca instabilitate financiară, există puține referiri la motivele legate de guvernarea corporativă, care contribuie la instabilitatea financiară a instituțiilor financiare. Scopul prezentei lucrări este de a evidenția aceste provocări de guvernare corporativă și de a atrage atenția asupra efectelor destabilizatoare ale structurilor slabe de guvernare corporativă în instituțiile financiare (în principal asupra sectorului bancar).

Principiile OCDE de Guvernare Corporativă menționează că guvernarea corporativă este un element cheie privind îmbunătățirea eficienței și creșterii economice, precum și creșterea încrederii investitorilor. *Guvernarea corporativă* stabilește distribuția drepturilor și responsabilităților dintre diferite categorii de persoane implicate în companie cum ar fi: consiliul de administrație, directorii, acționarii și alte categorii, și stabilește regulile și procedeele de luare a deciziilor privind activitatea unei companii. Aranjamentele de guvernare corporativă precizează distribuția drepturilor și responsabilităților între diferiți participanți în corporație, precum și normele și procedurile pentru luarea deciziilor în afacerile corporative. Prin intermediul acestei structuri sunt stabilite obiectivele companiei și mijloacele prevăzute pentru atingerea acestor obiective și pentru monitorizarea performanței.

În mod tradițional, accentul se pune pe *guvernarea capitalului* (equity governance), adică pe conflictele de interese apărute între proprietari și management, și / sau între acționarii ce dețin pachetele de control și acționarii minoritari. Provocarea este de a constitui o structură eficientă de monitorizare a acestor conflicte de interese. Instituțiile bancare însă comparativ cu firmele non-financiare prezintă un grad înalt de îndatorare. O parte importantă a datoriei lor este formată din depozite la vedere extrem de lichide. Activele lor din contra fiind în mare parte nelichide, generează asimetrii privind scadențele care implică riscuri substanțiale pentru creditorii băncilor. Iar existența externalităților sistemice în activitatea bancară generează probleme privind solvabilitatea și stabilitatea financiară a băncilor. De aceea, pe lângă guvernarea capitalului, problemele ce țin de *guvernarea datoriei* (debt governance) sînt de o importanță deosebită pentru bănci (Heremans, 2007, p. 3).

2. Distorsiunile guvernării corporative cu implicații asupra stabilității sistemului bancar

Instabilitatea financiară poate deriva de la guvernarea corporativă slabă în cadrul instituțiilor financiare. Înainte de a analiza problema provocărilor de guvernare corporativă asupra stabilității financiare este important să se determine rolul instituțiilor bancare și financiare și de a evidenția complexitatea și specificul acestora. Punctul de plecare este că băncile sunt cruciale pentru economia unei țări, deoarece acestea sunt considerate intermediari ai sistemului financiar și prin urmare, buna funcționare a lor este un factor central al stabilității sistemului financiar în ansamblu. Prin urmare, instituțiile financiare trebuie să funcționeze într-un mod prudent și transparent, în scopul de a reduce la minimum posibilitatea apariției eșecurilor și riscurilor sistemice.

Amenințarea la adresa stabilității sistemului financiar depinde de apariția unor tulburări negative și prezența *externalităților* negative, cum ar fi șocurile economice ce se manifestă la nivel de sistem (Heremans, 2007, p. 5). Băncile sunt supuse la mai multe șocuri, deoarece se confruntă cu diferite tipuri de risc, cum ar fi de lichiditate, de credit, de piață și riscuri operaționale. Mai mult decât atât, sistemul bancar conține mecanisme puternice de propagare care pot amplifica șocurile inițial mici, deoarece acestea sunt mult mai interconectate decât este cazul altor sectoare ale economiei. Falimentul unei instituții poate trece cu ușurință la altele și pune în pericol sistemul financiar în ansamblu. În timp ce mecanismele tradiționale de contagiune de pe urma retragerii depozitelor din băncile în dificultate ar putea să nu mai funcționeze într-o lume în care deponenții beneficiază de garantarea depozitelor, aceste efecte de domino sunt mult mai probabil să apară la nivelul comerțului cu ridicata, în special prin intermediul pieței interbancare. Iar apelarea pe larg la finanțarea interbancară poate reduce probabilitatea eșecului individual, însă crește probabilitatea unui colaps total. Deoarece băncile sunt deosebit de vulnerabile la asumarea de riscuri excesive, trebuie investigat modul în care diferite aranjamente de guvernare corporativă afectează stimulentele și puterea părților implicate în sistemul bancar de a-și asuma riscuri (excesive). O altă caracteristică specifică sistemelor bancare care sporește posibilitatea apariției unui risc sistemic, pe lângă externalități, este *asimetria informațiilor*. Aceasta apare din cauză că sistemele financiare mobilizează fondurile unor agenți economici care nu cunosc precis oportunitățile de investiții sau nu îi interesează acest lucru și repartizează aceste resurse unor agenți care cunosc posibilitățile de a face afaceri și sunt dornici să acționeze, însă nu dispun de capitalurile necesare. Acest

proces de mobilizare și redistribuire a resurselor creează ceea ce în literatură se numește *agency problem* și desemnează conflictul de interese care apare între creditori, acționari și manageri, din cauză că aceștia au obiective diferite (Stiglitz, 1981, p. 395).

Aceste caracteristici bancare specifice generează probleme specifice privind guvernarea corporativă pentru bănci, comparativ cu firmele non-financiare. Există câteva tipuri de distorsiuni referitor la guvernarea capitalului și a datorilor, care pot fi de o importanță majoră pentru bănci cu implicații asupra stabilității sistemului bancar (Heremans, 2007, p. 6):

Tipul 1. Polarizarea funcției de control a managementului: conflictele între acționari și management. Conflictele de interese apar în cadrul firmelor ca urmare a separării dreptului de proprietate și funcției de control (administrativ). Acționarii dispersați se confruntă cu problema free rider („parazitism”) și au puține stimulente pentru a monitoriza managerii. Iar dreptul excesiv de conducere se transpune apoi în exproprierea acționarilor (dispersați) de dreptul de gestiune a companiei. Deoarece produsele financiare sunt foarte intensive din punct de vedere informativ, adică opace și de natură fiduciară din cauza imperfecțiunilor pieței și asimetriilor informaționale care caracterizează sectorul financiar, controlul managementului în cadrul sectorului financiar devine mai dificil.

Tipul 2: Exproprierea acționarilor minoritari: conflicte între acționarii ce dețin controlul și acționarii minoritari.

Deoarece produsele financiare sunt foarte opace, iar bilanțurile contabile ale băncilor foarte complexe, tranzacțiile din interior (inside transactions) sunt mult mai greu de controlat de către micii acționari. Mai mult decât atât, le lipsesc stimulentele și expertiza necesară pentru a face acest lucru. Acționarii ce dețin controlul pot avea puterea de a urmări propriul interes privat în companii. Prin intermediul unor tranzacții inechitabile, realizate în special în cadrul unor structuri de grup, ei pot transfera mijloace financiare către anumiți membri, abuzând în acest fel acționarii minoritari.

Tipul 3: Transferarea riscului către titularii de creanțe: conflictele între acționari și creditori

Acționarii încasează veniturile reziduale, prin urmare, ei sunt stimulați în implicarea companiei în activități riscante. Ulterior aceste riscuri sunt transferate către titularii de creanțe care au dreptul doar la plăți contractuale fixe. Această problemă de hazard moral cu siguranță este mult mai gravă în sectorul financiar, comparativ cu alte sectoare din economie. Proportia mare a datorilor în total pasive și efectul de levier înalt, facilitează transferul de riscuri de către acționari. Oportunitățile pentru transferul de riscuri sunt, de asemenea, mai mari, dat fiind că titularii de creanță sunt dispersați și non-experti în comparație cu creditorii firmelor non-financiare. Mai mult decât atât, favorizarea asumării de riscuri excesive de către bănci poate avea efecte externe sistemice ca urmare a eșecurilor bancare, care în cele din urmă pun în pericol stabilitatea întregului sector financiar.

3. Deficiențele guvernării corporative în sectorul bancar al Republicii Moldova

Moldova se află la etapa de actualizare a cadrului său juridic și de reglementare pentru a corespunde standardelor internaționale de guvernare corporativă. În anul 2004 în baza programului comun al Băncii Mondiale (BM) și Fondului Monetar European (FMI) privind Rapoartele asupra Respectării Standardelor și Codurilor a fost elaborat Raportul privind Evaluarea de Țară a Guvernării Corporative pentru Republica Moldova (Corporate Governance Country Assessment) (1). Din anul 2004 pînă în prezent au fost făcuți pași importanți în direcția eliminării deficiențelor în mecanismele de GC în sistemul bancar al Moldovei.

Principalele deficiențe ale guvernării corporative în sectorul bancar al Republicii Moldova sunt următoarele:

Structuri netransparente ale acționarilor și problema dezvăluirii beneficiarilor finali de acțiuni

În cazul Republicii Moldova această problemă deja a devenit o amenințare la adresa bunei funcționări a economiei în întregime. O structură de proprietate opacă prezintă un risc semnificativ ce se transpune asupra deponenților, acționarilor minoritari și altor părți interesate. Este nevoie de prudență deosebită în ceea ce privește *indicatorii de performanță relativ benigni* ai băncilor. Beneficiarii finali de acțiuni ai mai multor bănci mari au fost în mod activ ascunși, fapt ce poate deghiza situația de facto privind creditele acordate părților afiliate și expunerile mari cu impact semnificativ asupra stabilității sistemului bancar. Acești indicatori deja depășesc limitele reglementate în unele bănci. Poziția lichidității în cazul unor bănci ar putea fi, de asemenea, mai rea decât a fost raportată deoarece unele active pot fi grevate prin intermediul unor acorduri secundare nedivulgate. În general, structurile de guvernare ale băncilor și procesele interne de supraveghere nu sunt bine dezvoltate, estompând rolurile și responsabilitățile proprietarilor și managerilor, și astfel supunînd riscului operațiunile bancare.

Transparența acționarilor în cadrul băncilor cu capital străin autentic rămâne a fi cea mai înaltă din sistem. Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei (BNM), 39% din active sunt acum oficial deținute majoritar de bănci străine, iar altele 43% sunt parțial în posesie străină. Nu toate aceste bănci sunt cu adevărat în proprietate străină (2), fiindcă o mare parte a capitalului „străin” participă prin entități off-shore și se presupune că aceste entități sunt deținute indirect de actori locali (World Bank, 2013, p. 26). Această formă de capital nu este una transparentă, respingând investitorii străini de a coopera cu astfel de bănci. De exemplu, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), care este unul din acționarii băncii Victoriabank (cu o cotă de 15%), nu a mai participat din anul 2007 la ședințele Adunării Generale a Acționarilor (AGA) după ce în capitalul băncii au intrat câteva firme din off-shore-uri. Din numărul total al băncilor, doar 4 bănci dispun de capital format complet din investiții străine (tabelul nr. 1). Intrarea pe piața bancară a Moldovei a instituțiilor bancare europene începând cu anul 2006, a contribuit la intensificarea concurenței și implementarea unor practici europene de guvernare corporativă.

Tabel 1.

Băncile din Republica Moldova ce dețin capital format complet din investiții străine

Denumirea băncii	Acționarii și cota deținută
1. BC „Mobiasbanca – Groupe Société Générale” S.A.	1. BRD - Groupe Société Générale (Franța) - 67,85% (procurarea pachetului de acțiuni în anul 2007) 2. BERD - 32,15% (procurarea pachetului de acțiuni în anul 2008)
2. B.C. "EXIMBANK-Gruppo Veneto Banca" S.A.	Gruppo Veneto Banca (Italia) - 100% (procurarea întregului pachet de acțiuni în anul 2006)
3. B.C. ProCredit Bank S.A.	1. ProCredit Holding AG (Germania) (procurarea pachetului de acțiuni în anul 2007) - 82,09% 2. KfW (Germania) - 14,1% 3. Stichting DOEN-Postcode Loterij/Sponsor Loterij/BankGiro Loterij (Olanda) - 3,81 %
4. BCR Chișinău S.A.	Banca Comercială Română (BCR), membră a Erste Group (Austria) (Erste Bank a procurat Banca Comercială Română în anul 2006, astfel BCR Moldova a devenit parte a Grupului Erste) - 100%

Sursa: elaborat de autor în baza datelor furnizate de băncile comerciale pe site-urile web.

Ca urmare a unei structuri netransparente a acționarilor băncilor comerciale din Moldova, BERD și-a restrâns activitatea de creditare a băncilor autohtone în anul 2014, urmînd să crediteze doar băncile-fieci ale instituțiilor financiare internaționale. Astfel, volumul creditelor acordate băncilor comerciale din Moldova de către BERD a scăzut de la 43 mln. euro în anul 2010 la 23 mln. în 2013. Acest fapt înseamnă un singur lucru, creditorii internaționali doresc să lucreze cu bănci transparente și previzibile privind politicile promovate, fără a le fi afectată imaginea (în scopul evitării riscurilor reputaționale).

Calitatea deficientă a consiliilor băncilor

Conform reglementărilor BNM, băncile trebuie să-și elaboreze codurile de guvernare corporativă. În acest sens, toate băncile din Republica Moldova își au elaborate și publicate codurile respective. Analiza acestor coduri demonstrează, însă, că de cele mai dese ori, nu există o înțelegere clară a conținutului guvernării corporative în bănci. Deși, unele coduri de guvernare corporativă menționează necesitatea considerării intereselor și ale altor părți interesate în activitatea băncii în afara intereselor acționarilor, totuși, atunci când sunt descrise competențele Consiliului băncii este indicat că acesta în exclusivitate protejează drepturile acționarilor. În contextul prevederilor Comitetului Basel pentru Supraveghere Bancară (CBSB) care promovează abordarea bazată pe evidențierea intereselor și a rolului persoanelor interesate în guvernarea corporativă („*stakeholder-based approach*”), BNM ar trebui să-și formuleze explicit poziția, precizând termenul de „alte persoane” și să recomande băncilor să se conformeze acestei abordări.

Cele mai bune practici în domeniul guvernării corporative demonstrează că consiliul trebuie să posede, atât la nivelul membrilor individuali, cât și la nivel colectiv, o experiență, competențe și calități personale corespunzătoare, inclusiv profesionalism și integritate personală. În acest context, CBSB consideră că consiliul la nivel colectiv ar trebui să aibă cunoștințe adecvate și experiență relevantă pentru fiecare dintre activitățile financiare pe care banca intenționează să le desfășoare, în scopul de a permite o guvernare și supraveghere eficientă. Domeniile în care consiliul băncii trebuie să asigure o experiență adecvată sunt, conform recomandărilor CBSB, următoarele: finanțele, contabilitatea, creditarea, operațiunile bancare și sistemele de plăți, planificarea strategică, comunicațiile, guvernarea, managementul riscului, controlul intern, reglementarea bancară și auditul. Privitor la consiliul băncii, care are de jucat un rol cheie nu numai în activitatea băncii, dar și în promovarea principiilor unei guvernări

corporative durabile, BNM formulează următoarele prevederi: „Consiliul este organul de administrare al băncii care exercită funcții de supraveghere, elaborează și asigură aplicarea politicii băncii. Consiliul băncii este format dintr-un număr impar de membri, dar nu mai puțin de trei” (*Regulamentul cu privire la sistemele de control intern în bănci*, Hotărârea Consiliului de Administrație al BNM nr. 96 din 30.04.2010, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 98-99/368 din 15.06.2010). „Membrii consiliului băncii trebuie: - să posede studii superioare; - să aibă minimum 3 ani din ultimii 5 ani vechime în muncă în funcții de administrator (membru al consiliului, organului executiv) din domeniul economic sau financiar” (*Regulamentul cu privire la exigențele față de administratorii băncii*, Hotărârea Consiliului de Administrație al BNM nr. 134 din 01. 07. 2010, art. 619).

Conform informațiilor furnizate de bănci pe site-urile web se poate constata că în cazul mai multor bănci din Moldova nu este îndeplinită cerința BNM privind numărul membrilor consiliilor sau consiliul este format dintr-un număr par de membri (6), ambele situații cu consecințe nefavorabile asupra calității procesului decizional în cadrul consiliilor de bancă. În cazul unor bănci nici un membru de consiliu nu are pregătire financiar-bancară. În aceste condiții, este amenințată exercitarea eficientă a competențelor consiliului, în special a celor legate de elaborarea și asigurarea implementării strategiei băncii și supravegherea activității managerilor. În cele din urmă, este amenințată performanța și stabilitatea sistemului bancar. CBSB sugerează că membrii consiliului băncii trebuie să aibă posibilitatea să consume suficient timp pentru a-și îndeplini performant sarcinile (acestea nu se limitează doar la participarea la reuniunile consiliului și comitetelor sale). Concluzia este că în cazul unor bănci din Moldova consiliul băncii este mai mult o structură formală, nefuncțională, iar mecanismele de guvernare corporativă nu numai că nu există, dar nici nu sunt bine înțelese în băncile din Republica Moldova.

Lipsa condițiilor eficiente pentru aplicarea prevederilor legislației.

În prezent există un șir de constrângeri care împiedică buna funcționare a legislației. Un exemplu relevant este că BNM are dreptul să blocheze o tranzacție de vânzare-cumpărare de acțiuni ale băncilor dacă există neclarități privind transparența cumpărătorului și poate impune vânzarea acțiunilor unui cumpărător mai transparent (conform Legii privind instituțiile financiare, Cap. III, art. 156). Însă această hotărâre a BNM este de regulă contestată în instanțele de judecată, deciziile cărora pot bloca hotărârea BNM. De asemenea, se remarcă necesitatea reformării sistemului judecătoresc, înăsprii disciplinei judecătorilor, reformării sistemului executorilor judecătorești etc.

Reieșind din deficiențele menționate privind guvernarea corporativă în cadrul sistemului bancar al Republicii Moldova cu implicații evidente asupra stabilității sistemului bancar este necesară luarea următoarelor măsuri:

1. Reevaluarea acționarilor băncii pentru a asigura dezvăluirea beneficiarilor finali. BNM trebuie să pună în aplicare în mod ferm și eficient normele legale privind cerințele de identificare și adecvare a beneficiarilor finali și de control în bănci, acțiuni care ar contribui, de asemenea, la îmbunătățirea monitorizării tranzacțiilor cu părțile afiliate și a cadrului global de gestionare a riscului în bănci.

2. Se recomandă eliminarea conceptului de proprietate nominală/deținător nominal din legislația aferentă sectorului bancar. În prezent proprietatea nominală contribuie la lipsa de transparență a acționarilor. În realitate este prezentă doar dezvăluirea primului nivel - cel al proprietății nominale, cu societăți off-shore fantomă adesea utilizate pentru a ascunde identitatea proprietarilor reali.

3. Se recomandă dezvoltarea de către BNM a unei concepții consistente privind guvernarea corporativă în băncile din Republica Moldova aliniată la recomandările CBSB și aducerea reglementărilor bancare în corespundere cu această concepție. În contextul principiilor CBSB, autoritățile de supraveghere bancară ar trebui să pună mai mult accent pe promovarea bunei guvernări corporative în bănci, care sub îndrumarea și supravegherea consiliilor de supraveghere ar pune în aplicare în mod natural bunele practici bancare.

4. Consiliile băncilor ar trebui să-și amelioreze nivelul de calificare și competențe. Competențele care sunt necesare în cadrul consiliului sunt bine definite în contextul celor mai bune practici internaționale. Practica bancară internațională demonstrează că în prezent consiliile caută să-și fortifice poziția prin dezvoltarea cunoștințelor specifice pe domeniile activității bancare, în special insistând pe prezența în consiliu a specialiștilor în domeniul riscurilor bancare.

5. Deficiențele semnificative în cadrul legal și de reglementare trebuie să fie de urgență înlăturate pentru a asigura stabilitatea și soliditatea sectorului financiar. Este nevoie de amendarea rapidă a legislației pentru a împuternici BNM cu abilități de reglementare și supraveghere eficiente, pentru a avea la dispoziție proceduri adecvate privind hotărârile instanței de judecată de suspendare a deciziilor de reglementare și supraveghere ale BNM (luând în considerare hotărârile Curții Constituționale).

4. Concluzii

În concluzie, rolul important de intermediere financiară al băncilor în economie, gradul lor înalt de sensibilitate la dificultățile potențiale rezultate din guvernarea corporativă ineficientă și necesitatea de protejare a intereselor deponenților impune ca guvernarea corporativă pentru instituțiile bancare să reprezinte un interes deosebit în vederea menținerii stabilității acestora.

Practici eficiente de guvernare corporativă sunt esențiale pentru realizarea și menținerea încrederii publice și a încrederii în sistemul bancar, care sunt critice pentru buna funcționare a sectorului bancar și a economiei în ansamblu. Guvernarea corporativă slabă poate contribui la apariția falimentelor bancare, care pot, la rândul lor, genera costuri și consecințe publice semnificative datorită impactului lor potențial asupra oricărui sistem de asigurare a depozitelor și implicații macroeconomice precum ar fi riscul de contagiune și impactul asupra sistemelor de plăți. Acest lucru a fost ilustrat de criza financiară care a început la mijlocul anului 2007. În plus, guvernarea corporativă slabă poate face piețele să-și piardă încrederea în capacitatea unei bănci de a gestiona în mod corespunzător activele și pasivele sale, inclusiv depozitele, ceea ce ar putea declanșa la rândul său retragerea în masă a depozitelor bancare sau criză de lichiditate. Iar băncile în afară de responsabilitățile lor față de acționari au de asemenea responsabilități față de deponenți și față de alte părți interesate relevante.

Note

- (1) Studiul evaluează respectarea guvernării corporative a țării prin prisma Principiilor OECD de Guvernare Corporativă din 1999. Evaluarea guvernării corporative în Moldova a fost realizată în luna mai 2004, ca parte a Programului de evaluare a sectorului financiar pentru Republica Moldova.
- (2) Recent au fost operate modificări la Legea instituțiilor financiare cu scopul de a îmbunătăți transparența structurii acționarilor, însă până în prezent informațiile despre beneficiarii efectivi sunt limitate.

References

- Basel Committee on Banking Supervision (2012). *Core Principles for Effective Banking Supervision* and the related *Core Principles Methodology*, Bank for International Settlements
- Basel Committee on Banking Supervision (2010). *Principles for enhancing corporate governance*, Bank for International Settlements
- European Commission (2010). *Green Paper on Corporate Governance in Financial Institutions and Remuneration Policies*; Commission Staff Working Document on *Corporate Governance in Financial Institutions: Lessons to be drawn from the Current Financial Crisis*, Best Practices
- HEREMANS, D. (2007). *Corporate governance issues for banks. A financial stability perspective*. Monetary and Information Economics Center for Economic Studies. Discussions Paper Series (DPS) 07.07
- OECD (1999). *OECD Principles of Corporate Governance*
- Stiglitz J., Weiss A., (1981). *Credit rationing in markets with imperfect information*, American Economic Review, 71, p. 393-410
- World Bank (2013). *Republic of Moldova Enterprise Access to Finance. Background Note*. Vol. 2 - *Policy priorities for private sector development*. Washington DC : World Bank. Report No: ACS4414-B
- Walker, S. D. (2009). *A Review of Corporate Governance in UK Banks and other Financial Industry Entities*, London: HM Treasury